

ISSN 1689-4642



# TURYSTYKA KULTUROWA

CZASOPISMO NAUKOWE

[WWW.TURYSTYKAKULTUROWA.ORG](http://WWW.TURYSTYKAKULTUROWA.ORG)

NR 3/2017 (MAJ-CZERWIEC 2017)  
DATA WYDANIA: 26 CZERWCA 2017



BAZEKON



CEJSH



## Spis treści

Artykuły.....	7
<i>Stella Grotowska</i> Turystyka religijna osób starszych w Polsce - próba analizy jakościowej .....	7
<i>Armin Mikos v. Rohrscheidt, Joanna Szczepankiewicz-Battek</i> Dzieje i dziedzictwo reformacji luterańskiej w Polsce jako potencjał i przedmiot turystyki religijnej .....	21
<i>Janusz Hochleitner</i> Tradycyjne pielgrzymki do Gietrzwałdu z olsztyńskich Dajtek .....	62
<i>Agnieszka Lisowska, Agnieszka Wieszaczewska</i> Santiago de Compostela jako ważna destynacja turystyki pielgrzymkowej - obraz pielgrzymowania w narracjach blogów podróżniczych .....	74
<i>Artur Żyto</i> Śladami poznańskich ewangelików .....	96
<i>Paweł Plichta</i> Camino del Norte – studium przypadku w kontekście doświadczeń polskich caminowiczów.....	117
<i>Małgorzata Stefanowicz</i> „Pan Jezus był Polakiem, a Matka Boska Litwinką” – implikacje konfliktu polsko-litewskiego i uwarunkowań politycznych na rozwój kultu Bożego Miłosierdzia w Wilnie .....	135
Recenzje .....	148
<i>Rafał Panfil</i> Kościół Najświętszej Marii Panny na Zamku Wysokim w Malborku. Dzieje, wystrój, konserwacja.....	148
<i>Małgorzata Bronikowska</i> Kultura i turystyka. Sacrum i Profanum.....	154
Materiały faktograficzne .....	158
<i>Marcin Gorączko, Andrzej J. Gorączko</i> Raport z analizy potencjału turystyczno-kulturowego powiatu nakielskiego.....	158
Gnieźnieńskie Forum Ekspertów Turystyki Kulturowej .....	174
<i>Pytanie 72</i> Turystyka religijna: czy pogłębia religijność i otwiera na tolerancję?.....	174

**TURYSTYKA KULTUROWA**  
**Czasopismo naukowe**

**Informacje podstawowe**

---

**Numer ISSN: 1689-4642**

Rejestr Czasopism: Sąd Okręgowy w Poznaniu, RPR 2417, data wpisu: 30 października 2008

Miesiąc i rok rozpoczęcia wydawania: październik 2008

Miejsce wydawania: Poznań

Wydawca: KulTour.pl - Organizator Turystyki Kulturowej i Edukacyjnej

REGON: 634577059, NIP: 782-133-11-09

Adres korespondencyjny redakcji:

ul. Wyspiańskiego 16/1

60-750 Poznań

Tel. +48 61 879 50 62

Email: [redakcja@turystykakulturowa.org](mailto:redakcja@turystykakulturowa.org)

Internet: [www.turystykakulturowa.org](http://www.turystykakulturowa.org)

**Redaktorzy prowadzący numeru:** Magda Banaszekiewicz, Izabela Wyszowska

**Kolegium redakcyjne**

---

dr hab. Armin MIKOS von ROHRSCHEIDT prof. GSW,

redaktor naczelny,

odpowiada za działy: Miejsca i szlaki, Forum

Gnieźnieńskie

adres: [armin@turystykakulturowa.org](mailto:armin@turystykakulturowa.org)

dr Piotr KOCISZEWSKI, redaktor

Adres: [p.kociszewski@uw.edu.pl](mailto:p.kociszewski@uw.edu.pl)

Oleksiy ARTYSHUK, redaktor techniczny

adres: [artyshuk@turystykakulturowa.org](mailto:artyshuk@turystykakulturowa.org)

dr hab. Jacek BORZYSZKOWSKI, redaktor

adres: [jacbo@wp.pl](mailto:jacbo@wp.pl)

Marek PIASTA, redaktor,

odpowiada za dział: Recenzje przewodników

Adres: [marek.piesta@gmail.com](mailto:marek.piesta@gmail.com)

dr hab. Karolina BUCZKOWSKA-GOŁĄBEK,

z-ca redaktora naczelnego,

odpowiada za dział: Recenzje popularne

adres: [turystykakulturowa@interia.pl](mailto:turystykakulturowa@interia.pl)

Szymon CZAJKOWSKI, redaktor

address: [czajkowski.sz@gmail.com](mailto:czajkowski.sz@gmail.com)

dr Izabela WYSZOWSKA, redaktor,

odpowiada za dział: Itineraria

adres: [wyszowska@turystykakulturowa.org](mailto:wyszowska@turystykakulturowa.org)

Przemysław BURYAN, redaktor

adres: [przemekburyan@gmail.com](mailto:przemekburyan@gmail.com)

dr Magdalena BANASZKIEWICZ, redaktor

odpowiada za działy: Konferencje, Nowości  
książkowe

adres: [magdalena.bazela@uj.edu.pl](mailto:magdalenabazela@uj.edu.pl)

Agnieszka MATUSIAK, redaktor

Adres: [ruplicapra@poczta.fm](mailto:ruplicapra@poczta.fm)

**Redaktorzy tematyczni**  
**(Thematic Editors)**

---

dr hab. Karolina Buczkowska-Gotąbek  
- profile i zachowania turystów kulturowych;  
- formy turystyki kulturowej

dr hab. Armin Mikos v. Rohrscheidt  
- potencjał turystyczno kulturowy  
- produkty turystyki kulturowej  
- zarządzanie turystyką kulturową

dr hab. Jacek Borzyszkowski  
- ekonomiczne i marketingowe  
aspekty turystyki kulturowej

dr Izabela Wyszowska  
- zagadnienia sztuki i architektury  
w turystyce kulturowej

dr Magdalena Banaszekiewicz  
- antropologia turystyki kulturowej

dr Aleksandra SPYCHAŁA, UP Poznań  
- redaktor językowy

**Naukowa Rada Redakcyjna czasopisma „Turystyka Kulturowa”  
(Scientific Editorial Board)**

---

**Przewodniczący Rady:**

dr hab. Krzysztof KASPRZAK, prof. UP, Poznań,

**Członkowie:**

2. prof. zw. dr hab. Andrzej KOWALCZYK,  
*Wydział Geografii i Studiów Regionalnych, Instytut  
Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki  
Przestrzennej Zakład Geografii Turyzmu i Rekreacji,  
UW Warszawa*

3. prof. dr hab. Albrecht STEINECKE,  
ordentlicher Professor (ordinarius),  
*Wydział Kulturoznawstwa, Zakład Geografii  
Gospodarczej i Turystycznej, Universität Paderborn,  
Niemcy*

4. prof. dr hab. Wojciech J. CYNARSKI,  
*Wydział Nauk o Kulturze Fizycznej,  
Katedra Nauk Humanistycznych,  
Uniwersytet Rzeszowski*

5. prof. dr hab. Marta MALSKA  
Departament Turystyki, Wydział Geografii,  
Uniwersytet im. Ivana Franko, Lviv, Ukraina

6. dr hab. Kazimierz ILSKI, Profesor UAM,  
*Wydział Historii, Instytut Historii, UAM Poznań*

7. dr hab. Jacek KACZMAREK, Profesor UŁ,  
*Wydział Nauk Geograficznych,  
Instytut Geografii Miast i Turyzmu, UŁ Łódź*

8. dr hab. Sylwia KACZMAREK, Profesor UŁ,  
*Wydział Nauk Geograficznych, Instytut Geografii  
Miast i Turyzmu, UŁ Łódź*

9. dr hab. Agnieszka NIEZGODA, Profesor UEP,  
*Wydział Gospodarki Międzynarodowej,  
Katedra Turystyki, UEP Poznań*

10. dr hab. Krzysztof PODEMSKI, Profesor UAM,  
*Wydział Nauk Społecznych, Instytut Socjologii,  
UAM Poznań*

11. prof. dr. Greg RICHARDS, professor ordinarius  
*Zakład Studiów Czasu Wolnego, Tilburg University,  
Holandia*

12. dr hab. Jan Wiktor SIENKIEWICZ, Profesor UMK,  
*Wydział Nauk Historycznych Katedra Historii Sztuki  
i Kultury, UMK Toruń*

13. dr. Melanie SMITH, Associate Professor,  
*Wydział Administracji i Biznesu,  
Katedra Zarządzania Turystyką,  
Corvinus University, Budapest, Węgry*

14. dr hab. Jacek SÓJKA, Profesor UAM,  
*Wydział Nauk Społecznych, Instytut  
Kulturoznawstwa, UAM Poznań*

**Zespół recenzentów czasopisma „Turystyka Kulturowa”  
(Reviewers collective)**

---

prof. zw. dr hab. Bogusław SAWICKI  
Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie,  
Katedra Turystyki i Rekreacji

prof. zw. dr hab. Tomasz SCHRAMM  
Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu,  
Wydział Historyczny Katedra Historii XIX i XX  
wieku.

prof. dr hab. Zygmunt MŁYNNARCZYK  
Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu,  
Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych,  
Centrum Zakład Turystyki

dr hab. prof AWF Wiesław ALEJZIAK  
Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie,  
Wydział Turystyki i Rekreacji, Katedra Polityki  
Turystycznej

dr hab. prof. UKW Dariusz DĄBROWSKI  
Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy,  
Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych,  
Zakład Nauk Pomocniczych Historii i Historiografii

dr hab. prof UWM Janusz HOCHLEITNER  
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie,  
Wydział Turystyki i Rekreacji

dr hab. prof. WPA UAM Michał JARNECKI  
Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu,  
Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu

dr hab. prof AWF Marek KAZIMIERCZAK  
Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu,  
Wydział Turystyki i Rekreacji, Zakład Kulturowych  
Podstaw Turystyki

dr hab. prof. UEK Zygmunt KRUCZEK  
Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie  
Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

dr hab. prof UWM Izabela LEWANDOWSKA  
Zakład Historii Krajów Nadbałtyckich, Instytut  
Historii i Stosunków Międzynarodowych, Wydział  
Humanistyczny, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski  
w Olsztynie

dr hab. prof. WSB Marek NOWACKI  
Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu

prof. dr hab. inż. arch. Krystyna PAWŁOWSKA  
Politechnika Krakowska, Pracownia Podstaw  
Kulturowych Architektury Krajobrazu

dr hab. prof. WSTiJO Elżbieta PUCHNAREWICZ  
Wyższa Szkoła Turystyki i Języków Obcych w  
Warszawie

prof. dr hab. Beata RASZKA  
Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu Wydział  
Inżynierii Kształtowania Środowiska i Geodezji  
Katedra Gospodarki Przestrzennej

dr hab. prof. AWF Marek STUCZYŃSKI  
Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu,  
Wydział Turystyki i Rekreacji, Zakład Ochrony  
Środowiska Przyrodniczego

dr hab. prof. GWSH Michał ŻEMŁA  
Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa im.  
Wojciecha Korfańskiego Wydział Turystyki i Promocji  
Zdrowia, Katedra Turystyki

dr hab. Katarzyna BARAŃSKA  
Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej  
Uniwersytet Jagielloński

dr hab. Małgorzata DURYDIWKA  
Uniwersytet Warszawski, Wydział Geografii i  
Studiów Regionalnych, Zakład Geografii Turyzmu i  
Rekreacji

dr hab. Łukasz GAWĘŁ  
Uniwersytet Jagielloński Wydział Zarządzania i  
Komunikacji Społecznej Instytut Kultury

dr hab. Emanuel KULCZYCKI  
Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu,  
Instytut Filozofii Zakład Teorii i Filozofii  
Komunikacji

dr hab. Krzysztof MORACZEWSKI  
Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu,  
Wydział Nauk Społecznych, Instytut  
Kulturoznawstwa

dr hab. Rafał T. PRINKE  
Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu

dr hab. Sławoj TANAS  
Uniwersytet Łódzki, Wydział Nauk Geograficznych,  
Instytut Geografii Miast i Turyzmu

dr hab. Joanna WYLEŻAŁEK  
Wyższa Szkoła Turystyki i Języków Obcych w  
Warszawie

dr hab. Piotr ZMYŚLONY  
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu Wydział  
Gospodarki Międzynarodowej Katedra Turystyki

dr Kinga CZERWIŃSKA  
Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej  
Uniwersytet Śląski w Katowicach

dr Marta DEREK  
Uniwersytet Warszawski Wydział Geografii i  
Studiów Regionalnych Zakład Geografii Turyzmu i  
Rekreacji

dr Piotr DOMINIK  
Szkoła Główna Turystyki i Rekreacji Wydział  
Turystyki i Rekreacji

dr Michał KOSKOWSKI  
Szkoła Główna Turystyki i Rekreacji w Warszawie /  
Akademia Finansów i Biznesu VISTULA

Dr Naomi LEITE, Lecturer (Assistant Professor)  
Department of Anthropology SOAS, University of  
London Thornhaugh Street, Russell Square London  
WC1H 0XG, Zjednoczone Królestwo

dr Mirosław MARCZAK  
Politechnika Koszalińska Wydział Nauk  
Ekonomicznych Katedra Turystyki i Marketingu

dr Justyna MOKRAS-GRABOWSKA  
Pracownia Rekreacji i Turystyki Kwalifikowanej  
Instytut Geografii Miast i Turyzmu Uniwersytet  
Łódzki

dr Adam PAWLICZ  
Uniwersytet Szczeciński Wydział Zarządzania i  
Ekonomiki Usług Katedra Zarządzania Turystyką

dr Marta SIDORKIEWICZ  
Uniwersytet Szczeciński Wydział Zarządzania i  
Ekonomiki Usług Katedra Zarządzania Turystyką

Dr Marie Avellino STEWART  
B.A. (Hons)(Melit.), M.B.A. (Maas.), Ph.D. (Lond. Met.)  
Institute for Tourism, Travel & Culture Msida, Mała

dr Bartosz SZCZECZOWICZ  
Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie,  
Wydział Turystyki i Rekreacji, Katedra Polityki  
Turystycznej, Zakład Ekonomiki Turystyki

## Stała współpraca

Wojciech Rozwadowski "Konfraternia Turystyczna",  
zakres współpracy: dział: Nowości wydawnicze  
Adres: wojciech.rozwadowski@gmail.com

Krzysztof Czerniawski  
Współredaktor działu Miejsca i Szlaki  
k\_czerniawski@wp.pl

dr Tadeusz Jędrzyak,  
zakres współpracy: dział: Itinerarium  
tadeusz.jedrzyak@neostrada.pl

---

## Partnerzy instytucjonalni

---

Kultour.pl Organizator Turystyki Kulturowej i Edukacyjnej

Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu. Zakład Kulturowych Podstaw Turystyki

Stowarzyszenie Pilotów i Przewodników Turystyki Kulturowej

Platforma informacyjno-promocyjna Szlaki Małopolski

**ERIH PLUS** - The European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences

**BazEkon** - Baza czasopism o profilu ekonomicznym.

**BazHum** - Baza czasopism Humanistycznych i społecznych. Muzeum Historii Polski

**CEJSH** - The Central European Journal of Social Sciences and Humanities

**DOAJ** - Directory of Open Access Journals

**Index Copernicus International** - platforma promująca osiągnięcia nauki

---

Redakcja deklaruje niniejszym, że **wersją pierwotną (referencyjną) czasopisma jest każdorazowo elektroniczna wersja PDF** znajdująca się pod adresem [www.turystykakulturowa.org](http://www.turystykakulturowa.org). Wszystkie numery archiwalne są przechowywane w tej samej formie na stałych nośnikach w redakcji, a także dostępne w Archiwum na portalu czasopisma: [www.turystykakulturowa.org/ojs/index.php/tk/issue/archive](http://www.turystykakulturowa.org/ojs/index.php/tk/issue/archive)